

Z ČESKÝCH VLASTÍ

Prof. Dr. Robert Novák zemřel. Dne 23. m. m. o půl 2. hod. odpolední zemřel v Praze univerzitní profesor Dr. Robert Novák, předseda III. třídy České akademie, dosáhnou věku 62 let. Hlavním oborem jeho literární činnosti byla kritika starofinských spisovatelů, prosou písařích. Svými pracemi získal si R. Novák zvučného jména i za hranicemi. K podnětu prof. Dr. Nováka začala vydávati Česká akademie Bibliotéku klasických řeckých a římských v českých překladech. Dr. Robert Novák byl prvním docentem, jenž se na české universitě (v říjnu 1882) habilitoval.

Známy spisovatel a cestovatel Havlas odsouzen válečným soudem v Praze. Národní Listy ze dne 24. m. m. uveřejňují zprávu o soudním řízení válečného soudu proti spisovateli a cestovateli Janu Havlasovi a dru. Petru Zenklovi, z nichž první, jak z pozdějších zpráv plyne, odsouzen byl na 6 měsíců do těžkého žaláře a druhý byl obžalován spřátčením. Zpráva zní: Za předsednictví plukovníka Fr. Sappeho zahájeno bylo včera před pražským zeměbraneckým diviz. jako válečným soudem líčení proti 31-letému spisovateli a cestovateli Janu Havlasovi (Klemandovi) a proti 29-letému profesoru Ph. dru. Petru Zenklovi pro Havlasovo pojednání "Osudní politika a světová válka," uveřejněné v 29. svazku Zenklem redigovaného neperiodického tiskopisu "Za vzděláním". Pojednání bylo konfiskováno a spisovatel i redaktor pohnáni před válečný soud pro pokus zločinu dle § 8. a 65. a trest. zák. Jan Havlas hájí se, že žalované pojednání bylo po částech již otištěno jednak v revui "Akademii", jednak v některých denních listech. Prof. Zenkl prohlásil, že nemaje dostatek času, přehlédl je jenom zběžně a dal do tisku, nezpozorovav nic závadného. Jednáni řídil nadpor.-auditor Eckstein, žaloba zastupuje nadpor.-auditor dr. Hausmann, prof. Zenka hájí dr. Koerner.

Jubileum. Dvorní rada dr. Čeněk Strouhal dožil se 65 let, narodiv se dne 10. dubna 1850 v Seči. Hned při znovuzřízení české university v r. 1882 byl povolán za řádného profesora experimentální fyziky z Wuerzburku, kde tehdy byl docentem. Od těch dob nepřetržitě působí na české universitě, jejímž rektorem byl v roce 1903-4, jsa vedle toho ředitel e. k. vědecké zkušební komise české pro učitelské na školách středních a na školách obchodních, a zasedaje v zemské školní radě. Zvučného vědeckého jména získal si zejména svými pracemi o magnetických a galvanických vlastnostech oceli. V posledních letech zabývá se sepisováním velikého díla, jedinečného v české literatuře, o experimentální fyzice, z něhož byly dosud vydány tři svazky: Mechanika (ve druhém vydání společně s prof. Kučerou), Akustika a Thermika. Do tisku připravuje téměř hotový díl čtvrtý "Optiku". Celá širší veřejnost přeje jubilantovi, který se zasloužil o vědu všobecným sympatiím, aby mu bylo přáno v plné svěžeosti tělesné i duševní dokončiti veliké dílo svazkem o elektřině a magnetismu. Pro své zásluhy byl dvorní rada Strouhal zvolen řádným členem České akademie věd. Františka Josefa, ř. členem Král. české společnosti Nauk, protektorem a předsedou Jednoty českých Mathematiků a Fysiků, předsedou České společnosti pro fyzikální medicínu, čestným členem správního výboru Musea král. Českého, členem e. k. normální cejchovní komise ve Vídni a jiných korporací.

Úmrtí. Dne 16. m. m. v Praze zemřel v náruči svých drahých, po delší utrpení plně ochorobě, prof. Dr. Otakar Frankenberger, jeden z nejvýznamnějších českých odborníků lékařských. Zemřel muž vynikající nejen skvělými vlastnostmi ducha, ale i srdcem vpravdě zlatým, lékař-lidumil v pravém slova smyslu a věrný u přímy x svému národu, který dosloužil k smrti dru. F. I. Riegroví, a když r. 1902 zemřel F. I. Rieger, zatlačil tomuto patriarchovi, u jehož lože bděl, všem i politickým zápasů unavené odí. O

životní dráze tohoto vynikajícího českého muže stájež zde tato stručná data: Frankenberger Otakar narodil se r. 1852 ve Vysočanech u Prahy. Gymnasium i lékařská studia vykonal v Praze, kdež byl u prof. Klebse asistentem patologické anatomie. V r. 1878 prodělal jako zálož. nadlékař okupace Bosny a Heregoviny. Vrátil se z tažení válečného, po byl šest let (od r. 1880—1886) jako hutní lékař na Kladně, načež v letech 1886—1889 byl panským lékařem v Mešicích. Dráha praktického lékaře však byla úzká jeho schopnostem i vědecké snaze. Přesídil proto do Prahy, kde od dal se speciálnímu studiu chorob nosních, krčních a ušních. R. 1895 habilitoval se pro laryngologii i rhinologii, r. 1903 pak jmenován mimořádným a posléze řádným profesorem na lékařské fakultě české v Praze. Hodně cestoval a hodně pracoval i literárně i vědecky. Ovšem této činnosti publicistické byly zejména: "O uměle vytvořených stenozách tracheálních" (Rozpravy České Akademie r. 1894), "Kaktologii hluchoněmosti" ("Časopis českých lékařů" 1896), "O nálezech bakterií v hrtanu" ("Časopis českých lékařů" r. 1904 a 1907), "Sklerom hrtanu" (1902), "Hoření cest dýchacích u školní mládeže" (Sborník kliniky 1902), "O skleromu cest dýchacích v Čechách" (Lékařské Rozhledy). Mimo této, již uvedené činnosti lékaře, učenice a vědeckého spisovatele, nemožno přehlédnouti i horlivou účast jeho v životě spolkové a národní, zejména sokolském, jakož i odborném životě lékařském, kde zejména vzpomenuť dužno zesnulého jako presidenta lékařské komory pro království české. Byl ideálním zjevem svého povolání, vynikající lékař a člověk ryzího srdce a laskavosti pojily se v něm v harmonický celek.

Čtyři křídla, čtyři nohy a dvě hlavy. Paní Anna Bradáčová, choť vrehního revidenta z Prahy, přinesla do redakce "Venkova" ukazat zrůdné house, které mělo dvě hlavy, čtyři křídla souměrně vedle sebe v páru na hřbetě položená a čtyři nohy. Vylhlo se živé na statku p. Maličského v Butovicích u Smíchova.

Vypálila si oči nehašeným vápnem. Do všeobecné nemocience pražské přivezena byla 28-letá dělnice Růžena Zimmermannová, zaměstnaná na dílu Alexandrovském v Nové Vsi u Duchova. Ve středu, 21. m. m., odpoledne hasila vápno, při čemž vřelá hmota vystříkla jí do obličeje a vypálila ubohé obě oči. Byla přijata v ošetřování na klinice prof. dra. Deyla.

Požár v Měcholupech u Švihova. Dne 19. m. m. asi o půl 10. hod. večerní vypukl oheň ve stodole chalupníka Bohumila Šalauského v Měcholupech č. 46 u Švihova, který se záhy rozšířil též na obytné stavení a stáj, kde byly zničeny zásoby sena, slámy a pak hospodářské nářadí. Příčina ohně jest neznámá. Škoda obnáší 3,500 Korun a jest jen částečně pojištěním kryta.

Radostná událost ve voze elektrické dráhy. Onchdy v Praze narodil se jistě ženě, jedoucí v motorovém voze, před technikou na Karlově náměstí, zdravý hošík, který se hned hlásil nehorázným křikem. Řidič zajel ihned na trať, vedoucí do všeobecné nemocnice. Zde však zdráhali se matku s novorozenětkem přijmouti Matka s dětkem byla pak dopravena do porodnice.

Výměnkář uhořel při požáru. V Neustupově vypukl požár, který zachvátil dva domky, jež úplně lehly popelem. Při požáru nešťastným způsobem dostal se na půdu jednoho hořícího domu 72-letý výměnkář František Adam. Snažil se na půdě něco zachrániti, ale plameny mu uzavřely cestu a uhořel. Teprve když hasiči strhli ohořelý strop, byla jeho zubehatělá mrtvolka nalezena.

Časť zajatci a Cingtau. "Den", brněnský časopis, přináší zprávu, že námořní kurát Rudolf Hudec, který s posádkou rakousko-uherského parníku "Cisařovna Alžběta" upadl v Cingtau do japonské ho zajetí, byl Japonci propuštěn na svobodu a dopraven do Tsinan-

fu a předán čínským úřadům. P. Hudec odeštal okamžitě do Pekinku. Současné byli z japonského zajetí propuštěni loďní lékař z lodí "Cisařovna Alžběta" dr. Dub a 17 sanitních vojáků.

Nebezpečná hra se zápalkami. V Postoloprtech zanechal manželé Šramovi své tři děti uzamčené v bytě a odešli do polí na práci. Asi o 5. hod. odpolední spatřili sousedé, že z bytu valí se dým a když vnikli dovnitř, shledali, že v bytě vypukl oheň. Jen s velkou námahou podařilo se lidem děti z hořící světnice vynést a oheň pak uhasiti. Čtyřletá deera Anna utrpěla však již tak těžké popáleniny, že za krátko skonala. Oheň v bytě vznikl jak se zjistilo tím, že si děti hrály se sircami, při čemž zapálily slavník.

Šli na vojnu. Tři 13-letí hoši z Hrnárova: J. Novák, U. Baster a K. Weintueh, horliví členáři válečných zprav, umínili si, že vyjdají se společně k bojišti. Za tím účelem sebrali rodičům peníze, opatřili si revolver, něco chleba a uzenin, a vydali se na cestu. Zašli do Fryštátu, do Těšína, do Bílska a Bialé a dále až ke Krakovu. Několikrát byli zadrženi policií i vojenskými hlídkami, ale vždy se jim podařilo dostat se dále. Teprve blíž Krakova vzbudili pozornost jistého důstojníka, i byli jim zadrženi a po důkladném výslechu a poučení posláni domů rodičům.

V mladické nerozvážlivosti. Hrozný následek mladické nerozvážlivosti udál se v neděli, 21. m. m. odpoledne v Bohosudově. Za přítomnosti pouze 13-letého školáka Rudolfa Čocha, vyňal v domě svých rodičů 18-letý syn hajného Fr. Opitz otevír revolver, nabíl ho a prohlásil, že chce vidět sám sebe zastřelit. Přes odpovídavé varování školáka postavil si však Opitz na kuchyňský stůl zradlo, přitiskl zbraň k pravému spánku a stiskl spoušť. V okamžiku zahleměla rána a mladík klesl mrtvej k zemi. Soudí se, že hrozné to neštěstí bylo jen následek mladické bujnosti, neboť nějaký úmysl sebevražedný jest dle tvrzení otce naprosto vyloučen.

Chléb z drtin v Praze. Městský fysikát Prahy vydal zprávu o zdravotním stavu Velké Prahy, která je velmi příznivá, ke konci však uvádí: "Dozor na potravinu vykonává se bedlivě, ale je značné stížen známými okolnostmi. Chléb nyn v Praze pečený po většině nejenom nevyhovuje zákonným požadavkům, ale obsahuje i látky pro člověka nepoživatelné, takže mnozí se spolehlivě zjištěné žaludeční a střevní katarthy po požití podobného chleba. V mnohých pekárnách neobsahuje chléb vůbec žitné ani pšenině mouky, ale peče se z mouky bobu svinšského, hramboru se slupkou vařených, s přísadou mouky kukuričné a rozemletých drtin dřevěných; mouky obilní používá se pouze ke poprašku, aby chléb zevně nabyl obvyklého vzhledu. Tu nepomůže revize po krámech a prodejních, ale je nutné třeba přísného dozoru při výrobě chleba. Obyvatelstvo zajisté musí míti trpělivost a sleviti na požadavcích na jakkosti chleba, jež nemůže za daných okolností býti taková jako za dob normálních, ale tolik musí se žádati, aby bylo výrobenům zneemožněno přimísavati látky zdravý škodlivé nebo za potravu lidskou nespůsobilé.

Otec zastřelil vlastní dceru. V neděli 11. m. m. odpoledne stala se v domácnosti brněnského obchodníka střížním zbožím, 47-letého Augustina Filly, jenž má krám na Kapucinském náměstí, zvláštní, doposud nevyšetřitelná událost, která si vyžádala v oběť lidský život. Filla byl ve svém bytě v Grilparzerově ulici se svou rodinou, manželkou a dvěma deerkami, 14-letou Josefínou a 9-letou Helenou. V poslední době byl Filla rozrušen, neboť nedávno zemřel na ve Vídni syn, který omeoženě na bojišti a leckdy napadly mu věci jaké podivnástky. Tak i v neděli vstál a kapsy patronu, o které prý mluvil, že není ostrá, nabíl ji do flobertky a řekl, že půjde střelít do zahrady na dotěrné vrabce. Čtrnáctiletá deerka ho doprovodila a hrála si v zahrádce. Pojednou slyšela, jak otec praví žertovně: "Ty, že tě zastřelím!" Děve se ulekla a vykřiklo: "Nedělej to, tatíčku!" — v tom však již padla rána. Děvečátko zakřiklo ještě: "Tatíčku, ty jsi mne trefil!" a klesla k zemi. Za chvíli po tom děve skonala.

Poklad v lese. V lese velkostatku Lukaveckého, jehož majitelem jest Hugo Stein z Hradee Králové, nalezeno bylo v staré nádobě množství mincí. Ze silnice k místu naleziště jest prudký kopec, porostlý lesem. Letos tam dal majitel velkostatku porazit dříví. Lid za práci při malém platu dostává chvoj a pařezy. Jeden takový díl dostal i 20-letý Fr. Pošta. Při dobývání jednoho pařezu šel okolo 15letý Josef Vaněček, a zminěný Pošta ho vyzval, aby mu pomohl. Vaněček poslechl a po delším kopání udeřil na něco tvrdého. Přihlednou blíže, spatřil několik velkých stříbrných peněz a radostně zvolal: "Poklad." Na to popadl větší kus rozbité nádoby i s penězi, zavázal vše do šátku a nacepal do kapsy. Hned přiběhl zminěný Pošta i ostatní poblíž dobývající pařezy a rozebrali všecko. Nádobu je zachráněna a dá se složit. Větší peníze jsou již mezi lidem. Oba nálezi tvrdí, že peněz bylo určité na 1,000 kusů. Peníze mají nejstarší letopočet, jak dosud zjištěno, 1575 a jsou to peníze české, rakouské, německé, stýrské, bavorské, slezské a j. Zdá se, že to byl nějaký poklad, sechovaný před nepřitelem.

O zadržení uprchlíků z tábora zajatců v Milovicích se sděluje "N. L." Ve středu 21. m. m. v 9 hodin večer přišli k rolníkovi Sedlákovi v Petrově u Kunštátu tři cizinci. Dva byli obři a třetí menší postavu. Při jejich vstupu polekala se selka tak, že i s kojenecem, kterého měla na klíně, vyskočila oknem ven, sedlák pak, celý ztrnulý, zůstal státi. Ti mu čistou němčinou povídali, aby se nelekal, že jen chtějí trochu jídla. Sedlák šel tedy ven, upokojil selku a přivedl ji zpět. Cizinci šli za ní do kuchyně a říkali jí totéž, co před chvílí sedlákovi, který zatím snesl s pudy uzené maso. Mezi tím, co jedl, sedlák běžel k starostovi a poslal pro četníky, mezi tím, vojáci celí promoklí, se světlí a dali kabáty po kamnech, jeden se i vyzul a dal ponožky sušit. Aby sedlák vojáky co nejvíce zdřel, dal honem čerstvou šrtku vařit, aby nevěděli. Cizinci přišli po chvíli píchati do masa a povídali, že raději ještě počkají, až bude uvařené a ohřívati se v kamen. O půl 12. hod. vstoupili do světnice četníci. Jak je cizinci uviděli, postavili a jeden skočil, vzal poboční zbraň, chtějíce klásti odpor, avšak četníci, starosta a sousedi byli již zde a vojáky svázali. Jeden z nich pak pravil: "My jsme ze zajetí uprchlí ruští důstojníci, já jsem hrabě Tolstoj a tito jsou knížata." Když Tolstoj zaručil se za onoho knížete, že bude klidným, sejmuli mu pouta, pak sestavili protokol a o 2. hod. ráno je odvedli.

Pohřeb českého vojny v cizině. Časopis Venkov v Praze obdržel od svého přítele dopis, v němž píše dle zápisků z denníku českého vojenského úředníka 9. m. m. následovně: Dnes doprovodil jsem na hrbitov poetivého českého vojny. Nikdo nemohl věřiti, že by Josefa Radila, rolníka z Polonie u Rychnova nad Kněžnou nebylo více. Včera odpoledne jsem s ním ještě mluvil a podával mu potřebné informace týkající se odeslání různých materiálů. Dva nárazníky nákladních železničních vozů seřvely onu hodnou českou hrud, naposled popošel Radil, klesl a ztratil vědomí. Při dopravě do nemocnice nabyl sice na chvíli vědomí, ale pomoc lékařská byla marnou. Zemřel as za hodinu. Prostředk rakev naložena dnes na žehřinový vozík, tažený dvěma polskými konky a průvod bral se ku předu na hrbitov. Po církevních obřadech první cizí hrouda padá za mrtvého tieha a pohnutí všech sčastuňených na rakev. Do očí kamarádů vkrádají se slzy. Patřil jsem s pohnutím na slzei a neslyšel jsem nikdy tak vroucně "Otečáá" jako dnes. — Velice pracovně oddělení, k němuž zminěný náležel, nadporučík p. Adam Fiala, chtěl pronulviti několik slov ku svým vojínům, ale pohnutím nemohl. Hrob odo ben prostými věnci zdobenými stuhami s nápisy a pro věčnou pamět zasazen na místě dubový kříž. Pohřbu sčastnil se též vrehní velitel stápního vojenského oddělení p. vrehní intendant J. Schraček se svým sborem důstojníckým a úřednickým. K uctění památky zesnulého uspořádána byla shírka mezi sčastuňenými důstojníky a vojny ve prospěch "Pomocného fondu pro vdovy a sirot-

7% na vaše peníze

Největší a nejsilnější stavební a vlastnická Realty Investment společnost na středozápadu opatruje příležitost zabezpečiti vám 7% na vaše peníze s úplnou jistotou.

Výhodně umístění nemovitě majetky a markyče na dobře zvelebené majetky jsou hlavní bezpečnostní zárukou uložených peněz u této společnosti.

Po bedlivém prozkoumání této společnosti a jejího obchodování a druh jistoty, již ukladatelům peněz nabízí, shledáte, že tato společnost zaopatruje jednu z nejjistějších a nejvýnosnějších příležitostí na ukládání peněz v Omaze pro lidi, kteří si přejí buď velké neb malé obnosy peněz uložit.

O úplné informace týkající se této společnosti a bezpečnou a výnosnou příležitost ukládání peněz, kterou vám nabízí, pište na:

Bankers Realty Investment Company

Ground Floor Bee Bldg.
OMAHA, NEBRASKA

ky veškeré ozbrojené moci," která vynesla 202 K a odeslána redakci "Venkova".

Křesť za bitevní čárou. Dačický rodák p. Jos. Pelikán, který dlí již od počátku války na severním bojišti jako desátník-kuchař v důstojnické menáži, zaslal svým rodičům tento dopis: "... V lednu byl náš pluk v Haliči, leželi jsme v zákopech na Dunajci. Později vystavěli jsme si s Karesem z Volfrova postel z došek ve světnici za kamny. Chalupa v J., v níž jsme se ubytovali, náležela staré vdově, u níž byla nastěhovává mladá žena, vdovina deera se 2 dětmi; její muž byl na vojně a ona nalezala se v požehaném stavu. V noci na 28. ledna přespali jsme v chlívkou u kozy, poněvadž ve světnice povila mladá matka zdravého chlapečka. Nebyl však kmotr. Po dlouhém otálení poprosila mne stará vdova, zda bych nedělal za křtu kmotra, čemuž jsem ovšem rád svolil. Hned napekli se vdolky, zabily 2 slepice a králíka a já vařil "do kouta". Druhý den přinesen rum a čaj. — Současné zahájil jsem sbírku do vlnku, sám dal jsem základ 25 K. Ku sbírce dal každý příslušník tři kuchyni něco, takže brzo bylo sebráno 132 K. V noci byl však pluk vystřídán. Se svolením zůstal jsem u vdovy. Ráno přišla babička; kmotru hledali jsme až v kostele. Byla neděle a zákopci byli právě přítomni bohoslužbám. Za křtu byla to se mnou těžká práce; já nevěděl, co mám povídat, farář mluvil ke mně polsky, já odpovídal česky, ale přece vše šlo ku předu. Svého chráněnce dal jsem pokřtiti po sobě na "Jožku". — Když jsem vrátil matce hoška a sebrané peníze, nevěděla ani, co má radosti dělat. Vysvětlil jsem jí, že peníze jsou dárek od nás, aby Jožka, až bude velký, měl památku na české vojáky. Radostí dala se chudinka do pláče, líbala ruce a musel jsem jim zanechat svou adresu a slíbit, že jim pošlu fotografii. Po křtu spěchal jsem za plukem asi 5 hodin cesty. Byl jsem uvítán jako "kmotrček". Nyní víte, že jsem kmotrem a že máme v Haliči novou přízeň."

FRANK BRODIL
majitel feznického a uzenárskeho závodu.
1250 Jlt. 13. ul. Tel. Doug. 4333. Omaha
Nejlepší a nejčerstvější zboží stále za skladě. O pravdivosti toho svědčí neustálé vzrůstání kruhu zákaznictva. Přesvědčte se!

+++++

Zkoušení očí zdarma. — Přizpůsobení brýlí. — Rozbitá skla nahrazena.
GREENBERG BROS.
— optikové —
1522 Douglas St., 2nd Floor.
35 tf
OMAHA, NEBR.
+++++

Co Woodmen of the World koná pro Omahu?

Zaměstnancům v domácí úhradě v Omaze vypláči ročně	800,000.00
V omazských bankách ukládá	812,000,000.00
Na omazské poště zvyšl příjmy ročně	80,000.00

Vydává své peníze na ochranu své rodiny a této velké, vzájemně domácí organizace!

Pobit našeho členstva jest nyní 740,000
Příspěvek fond pro nahodilé příhody 812,000,000.00
Nadě dnrtu poplatky jsou mírné.
Nade pojištění jest

Jisté—Bezpečné—Zdravé—Trvalé.
Ben F. Thomas, W. A. Frazer, City Manager, Sovereign Commander, W. O. W. Bldg. W. O. W. Bldg.

Dr. V. Anyž,
lékař a ranhojč

bývalý volentér kliniky dvorního rady, prof. dra. Pawlika pro nemocné ženské a chirurgické kliniky prof. dra. Kukulky v Praze.
Léčí všechny ženské a zastaralé nemoci.
Léky z vlastní laboratoře zašlou se na požádání.
1696 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Dr. Olga Šťastná
—LÉKAŘKA—
čís. 2331 Jižní 16. ul. Omaha
Telefon: Tyler 2403
Úradní hodiny: Od 2 do 5 hod. odp. každý den, mimo neděli.
V úterý a v pátek též večer od 7 do 8 hodin.
Evláštní pozornost věnuje nemocným žen a dítek. 51tf

Přestěhoval se

Dr. J. W. NOVÁK
český
zubní lékař
Přestěhoval se do
Karbach Bk.
15. a Douglas ulice
čís. pokoje 208
Rohová místnost na druhé podlaže
nad Ryan Jewelry Co.
Tel. v úřadovně: Douglas 5077.
Nedělní hod.: od 10. do 12. hod. dupol.

